

Nieuwerkerk aan den IJssel, 22 juni 2024.

1. Prijsvraag voor insturen van een naam voor het 5^e dorp.

U hebt wellicht gelezen of gehoord (zie Prijsvraag | Gemeente Zuidplas <<https://www.zuidplas.nl/prijsvraag>>) dat de gemeente Zuidplas de inwoners vraagt om voor **1 juli 2024** mee te doen aan een prijsvraag voor een naam voor het 5^e dorp.

De bestuursleden en Mieke den Boer van de historische vereniging stellen de naam '**Cortelande**' voor en zullen die ook persoonlijk aan de gemeente via de bovengenoemde website meedelen.

Ontstaan van de naam Cortelande.

De naam is ontleend aan een artikel in het boekje 'Van Cortlant tot Zuidplaspolder' uit 1981 van onze in 2022 overleden oud-secretaris Adri den Boer. Hij beschreef in dat artikel onder andere hoe de begrenzing tussen de verschillende ontginningsdorpen is ontstaan.

In de 13e eeuw werden er op verschillende plaatsen grenspalen geslagen om de grenzen van de dorpen aan te geven. Eén van die palen ('pael van Cortelande') werd geslagen bij 'den SevenhuisenschHoeck' zeg maar de huidige kruising tussen de Brandingdijk, Zuideinde en Groenendijk in Nesselande. Dat was ook de aanzet tot de Zuidelijke Dwarsweg, die toen meer een functie had als 'Landscheidingsweg' tussen de dorpen Moordrecht, Zevenhuizen en Nieuwerkerk aan de IJssel.

Het Noord Oostelijke deel van de Zuidelijke Dwarsweg zal straks het centrum vormen van het 5^e dorp. Een weg die de oorspronkelijke gemeentegrenzen van drie dorpen vormde. Hoe mooi kan het nu zijn dat juist op die grens een nieuw dorp verschijnt!

Het lijkt ons dan ook juist dat vanuit de geschiedenis van het gebied een verwijzing wordt gemaakt naar het ontstaan van die weg en dat te verwerken in de naam van het nieuwe dorp: 'Cortelande'.

De naam voldoet naar onze mening aan de gestelde voorwaarden:

- Het is een geloofwaardige, gemakkelijk uit te spreken welluidende Nederlandse naam zonder cijfers;
- De naam heeft een historische achtergrond, namelijk het ontstaan van het centrum van het nieuwe dorp waardoor het past bij de identiteit, de aard en de geschiedenis van de plaats van het nieuwe dorp. 'Cortelande' is waarschijnlijk afgeleid van de polder Cortlandt. In die polder is de 'pael' de grond ingegaan. In een Delfts geslachtsregister wordt, bij het geslacht 'van der Dussen', een stuk weiland omschreven dat gelegen is in 'Corteland'.
- Juist door de historische achtergrond heeft het ook een toeristische waarde, doordat je een verwijzing kan maken naar het nog niet verveende gebied dat door het slagturven (uitbaggeren) in een 'Zuidplas' is veranderd en nieuwe inpoldering in 1840 noodzakelijk maakte. De naam past ook bij de landelijke omgeving van het dorp.
- Er bestaat in Europa, voor zover bekend, geen ander dorp of stad met die naam.
Wel is er een straatnaam in de gemeente Rijswijk: 'Het Corteland'. In Vlaanderen is er nog de 'Watermolen van de 'Kortelanden''.

Voorstel.

Uiteraard kunt u voor een andere naam kiezen, maar mocht u 'Cortelande' ook een passende welluidende naam vinden voor het 5^e dorp, dan adviseren wij u om 'Cortelande' via de website voor **1 juli 2024** aan de

gemeente kenbaar maken.

Ook kunt u personen in uw omgeving wijzen op deze naam voor het 5^e dorp.

2. Beheer van de Oudheidkamer.

Zoals in de vorige nieuwsbrief al was aangegeven is het beheer van de oudheidkamer voorlopig bij het bestuur belegd.

Onze secretaris, Marie Jose Schrage, is daarom telefonisch (06 5495 6214) of per mail (info@hvn.nl) bereikbaar voor informatie over de Oudheidkamer, een mogelijke rondleiding of het gebruik van de Ontvangstruimte voor een verjaardag of familiereünie.

Voor het afgeven van objecten of bescheiden kunt u zich wenden tot bestuursleden Johan Knoester, Irisveld 4, tel. 0180 315896, of Kor van der Glas, Pr. Mauristsingel 19, tel. 0180 319372.

3. Nieuwe aanwinst.

Van ons lid Hans Visser ontvingen wij deze potkachel. Het is een noodkachel uit de jaren 40 en werd vooral in de oorlogsjaren gebruikt en lijkt op het bekende 'duveltje'.

Op de potkachel staat een ander rond kacheltje: een zogenaamde Majokachel (Majo staat voor Marie en Johan de uitvinder en zijn vrouw).

Dit kleine noodkacheltje kon met minimale middelen zoals papier, houtsnippers of licht ontvlambare brandstof voldoende warmte produceren om warm eten te bereiden. Het kacheltje kon op de potkachel worden geplaatst zodat alle geproduceerde warmte werd gebruikt. Dit kacheltje is met name in de hongerwinter van 1944/1945 veel gebruikt.

4. Nieuwe foto op de fotobank.

Het is de oude funderingsvoet van de glasfabriek de 'Struischvogel' in het Maarten Molenaarspark op Kortenoord met op de achtergrond de oude distilleerderij van de familie Post.

<https://www.hvnweb.nl/fotobank@hvn/>